

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ ΣΥΝΔΕΣΗ

Οι προτάσεις μπαίνουν η μια δίπλα στην άλλη και συνδέονται μεταξύ τους με υποτακτικούς συνδέσμους. Οι προτάσεις δεν είναι ισοδύναμες συντακτικά, αλλά η μια (δευτερεύουσα) υποτάσσεται στην άλλη (κύρια ή δευτερεύουσα), συμπληρώνοντας το νόημά της.

Η σύνδεση αυτή των προτάσεων λέγεται **υποτακτική σύνδεση**. Με αυτή συνδέουμε ανόμοιες προτάσεις.

Κύριες + δευτερεύουσες (ή το αντίστροφο) ή δευτερεύουσες + δευτερεύουσες διαφορετικού είδους.

Είδος	Υποτακτικοί σύνδεσμοι
Ειδικοί	πως, ότι, που
Ερωτηματικοί	αν, μήπως
Ενδοιαστικοί	μήπως, μη(ν)
Βουλευτικός	να
Χρονικοί	όταν, ενώ, καθώς, όποτε, αφού, αφότου, μόλις, πριν (να), προτού, μέχρι (που), ώσπου, άμα, σαν κ.ά.
Αιτιολογικοί	γιατί, διότι, επειδή, αφού, καθώς, μια και, μια που, που
Υποθετικοί	αν, εάν, άμα, εφόσον, είτε... είτε, σαν, εκτός αν, έτσι και κ.ά.
Τελικοί	να, για να
Αποτελεσματικοί	ώστε (να), που
Εναντιωματικοί/ παραχωρητικοί	αν και, ενώ, μολονότι, παρόλο που, μόλο που, και ας, και αν, και να, κι αν ακόμη κ.ά.

Παραδείγματα υποτακτικής σύνδεσης:

Ειδικοί	Νομίζω ότι(πως) τα πράγματα είναι δύσκολα.
Αιτιολογικοί	Δε θα έρθει, επειδή (γιατί) είναι άρρωστος
Τελικοί (σκοπό)	Πήγα διακοπές, για να ξεκουραστώ
Βουλευτικοί	Θέλει να περνάει πάντα το δικό του.
Αποτελεσματικοί	Πόνεσα τόσο πολύ, που λιποθύμησα στο τέλος. Είναι τόσο ισχυρός, ώστε να τους ελέγχει όλους.
Δισταχτικοί Ενδοιαστικοί	Φοβάμαι μήπως έπαθε κάτι κακό. Φοβάται μην πεθάνει πριν την ώρα του.
Χρονικοί	Θα φύγω, όταν (μόλις) ξημερώσει Ενώ κοιμόσουν, εγώ δούλενα. Πριν(να) φτάσεις σπίτι, κάνε μου μια αναπάντητη..
Υποθετικοί	Αν βρέξει αύριο, δε θα πάμε εκδρομή.
Εναντιωματικοί	Αν και θα το ήθελα πολύ, δεν μπορώ να έρθω στη δεξίωση. Ενώ(μολονότι) τον κάλεσα, αυτός δεν ήρθε.

Σημείωση: Χωρίζονται με κόμμα οι δευτερεύουσες προτάσεις: αιτιολογικές, τελικές, αποτελεσματικές, χρονικές, υποθετικές, εναντιωματικές

1. Στις παρακάτω προτάσεις εντοπίστε το είδος (κύρια, δευτερεύουσα), καθώς και τον τρόπο σύνδεσης τους.

1. Πήγα στο γήπεδο και συνάντησα τους φίλους μου.
2. Ο δάσκαλος είπε ότι αύριο θα πάμε εκδρομή.
3. Ο Πέτρος διαβάζει σήμερα, γιατί αύριο έχει τεστ.
4. Η γιαγιά πονούσε πολύ, αλλά δεν έλεγε σε κανέναν τίποτα.
5. Ο Σταύρος τρέχει γρήγορα, για να πιάσει την μπάλα.
6. Άκουσα τη δυνατή φωνή και βγήκα αμέσως έξω.
7. Καθημερινά διαβάζω, γράφω, παίζω, ζωγραφίζω.
8. Θύμωσα πολύ, επειδή μου μίλησαν άσχημα.
9. Ήξερε το μυστικό, αλλά κρατούσε το στόμα του κλειστό.
10. Η μητέρα πήγε στο σχολείο, για να πάρει τον έλεγχό μου.
11. Αν είσαι φρόνιμη, θα πάμε στο λούνα παρκ.
12. Τα κορίτσια τραγουδούσαν, γελούσαν, χόρευαν.
13. Ενώ δεν έχει χρήματα, ζει πολύ πλούσια.
14. Εάν έρθεις μαζί μου, θα περάσουμε φανταστικά.
14. Ήρθα αμέσως, μόλις έμαθα τα άσχημα νέα.

2. Γράψε Σ (σωστό) ή Λ (λάθος):

1. Στην παρατακτική σύνδεση συνδέουμε είτε κύριες προτάσεις είτε δευτερεύουσες προτάσεις ίδιου είδους.
2. Στην υποτακτική σύνδεση προτάσεων υποτάσσουμε (νοηματικά) μια δευτερεύουσα
3. Η πρόταση είτε σε μια κύρια είτε σε μια άλλη δευτερεύουσα πρόταση διαφορετικού είδους.
4. Στο ασύνδετο σχήμα έχουμε όμοιες προτάσεις (ή κύριες ή δευτερεύουσες ίδιου είδους), οι οποίες τοποθετούνται η μια δίπλα στην άλλη, χωρίς σύνδεσμο ανάμεσά τους, αλλά χωρίζονται με κόμμα.
5. Οι αντιθετικοί σύνδεσμοι ενώ, αν και, μολονότι χρησιμοποιούνται κυρίως στην υποτακτική σύνδεση.
6. Ο σύνδεσμος και χρησιμοποιείται πάντα ως παρατακτικός σύνδεσμος.